

خاطراتی از رضاشاه پهلوی

به نقل از مطبوعات، رجال سیاسی و کتب تاریخی

از کتاب سفرنامه مازندران

بقلم رضاشاه کبیر

... چه خوشبخت و سعادتمند آن ممالکی که عوامل و عناصر امر و متصدیان امور آن، لایق تشخیص و فهم مطالب هستند و می توانند حق را از باطل و صحیح را از سقیم تجزیه و تفکیک نمایند. عجیب این است که با وجود راپرتهائی که بدست من می رسد، اغلب برخلاف حق و حقیقت تدوین می یابند. به همین لحاظ من در سطر اول پروگرام زندگی خود قید کرده ام، که هر موضوعی را شخصا رسیدگی و

شخصا قضاوت نمایم تا اغراض مامورین نتواند در سرنوشت مردم و منشا اثر و تاثیری باشد.

من از بدایت زندگی طبیعتا و روحا از هرگونه تعیش و تفریحی معاف بوده ام و روال زندگانی من همیشه با کار و زحمت و سعی و عمل توأم بوده است. این ایام متجاوز از چهارده ساعت شبانه روز را مشغول زحمت و کار هستم، بلکه بتوانم به این وضع پریشان و بی سامان، سامانی بدهم. سرپازخانه ها و تمام قسمت های نظامی در تحت نظر مستقیم من اداره می شوند. رفتار نظامیان و طرز

سلوک و اخلاقیات آنان را شخصا مراقب هستم. به تمام وزارتخانه ها و ادارات دولتی شخصا نظارت می نمایم. رفتار عمال دولت را در ولایات تحت تفتیش قرار داده ام و قصد دارم بزودی هیئت های تفتیشیه سیاری تشکیل بدهم که رسما تمام ولایات را از حیث عمل مامورین تحت نظر داشته و راپرت آنرا برای من مرتبا بفرستند تا هم به تجاوزات مامورین خاتمه داده شود، و هم راه شکایت برای مردم باز باشد.

ایران قدیم و ایران اخیر و خشوع آنها در مقابل اشرار و متجاوزین هر سبیره و اسلوبی را داشته است به من مربوط نیست.

سلاطین سابق نیز اگر از تمام اصول و شجاعت و رشادت فقط به ساختمان برجهای دفاعی قانع بوده اند مربوط به خودشان است. من هم اگر بعد از صدها و هزار سال به منکوب کردن و خلع سلاح کردن چند هزار یاغی، موفقیتی حاصل کرده ام البته مباحاتی ندارم، زیرا باید آنها خلع سلاح می شدند. مباحات من فقط در این است که ملت خود را به اصول مدرسه آشنا می سازم و از طریق مدرسه است که آنها را به جاده مستقیم هدایت می کنم.

* در سه هزار سال تاریخ مدون ما هیچ وقت سابقه نداشته است که این همه تحولات انقلابی همه جانبه، به این وسعت و قاطعیت صورت گرفته باشد.
از بیانات شاهنشاه - 28 مرداد 1342

* پیش گویی ما این است که ایران با اجرای برنامه های وسیع اجتماعی و اقتصادی خود، و با اتکاء و اعتماد به نفسی که از روح ملیت نیرومند و کهن و از ایمان به حقانیت و درستی راهی که درپیش گرفته است، روز به روز از لحاظ سیاسی و اقتصادی و اجتماعی نیرومندتر خواهد شد.
از بیانات شاهنشاه - 25 فروردین 1341

* از زمره وظائفی که بعهدہ هر سپاهی ترویج و آبادانی محول شده تنظیم و تکمیل پرسشنامه ای بنام "شناستنامه ده" است که نتایج مطالعات سپاهی را درباره اوضاع و احوال طبیعی، اقتصادی، اجتماعی، فرهنگی و کشاورزی دهکده شامل میشود.
از کتاب انقلاب سفید

از گوشه و کنار شهر

سرهنگ داوید رکنی - افسری که همتا ندارد

هرساله اوج هیجان و افتخار جشن استقلال کشور اسرائیل، مراسم زیبا و حیرت انگیز سان و حرکات نمایشی آن است که از اولین روزهای برگزاری این مراسم تاکنون مسئولیت طراحی و اجرای آن با یک افسر ایرانی تبار ارتش دفاعی اسرائیل یعنی سرهنگ ذخیره داوید رکنی است.

او مدتهاست که مسئولیت این وظیفه بسیار مهم را بدوش کشیده و جالبتر از همه اینکه تا به امروز در ارتش اسرائیل برای او جایگزینی پیدا نشده است. افسری بی همتا برای مهمترین مراسم سالانه کشور اسرائیل. در این شماره نشریه شهیاد تصمیم گرفتیم تا جهت آشنائی بیشتر از این امور، گپی با سرهنگ رکنی داشته و شما خوانندگان عزیز را با وی و کارهای او آشنا سازیم.

که بعنوان یک گروه‌بان با وظیفه معاون افسر تخریب، کارهای افسران را انجام میدادم. پس از 14 سال خدمت طولانی و طاقت فرسا در این واحد رزمی بسیار حساس با کسب مرخصی از ارتش به تهران سفر کردم و در همانجا با همسر خود آشنا شده و با هم ازدواج نمودیم. سپس مجدداً به ارتش اسرائیل بازگشتم و اینبار در بخش آموزش و تعلیمات 20 سال دیگر خدمت خود را ادامه دادم. چه زمانی وارد امر برنامه‌های سان و نمایشهای نظامی شدید؟

* در حین خدمت در بخش آموزش به دوره درجه داران نظم و انتظامات رفتم. در آنجا بمدت 12 سال سرمربی این دوره‌ها بوده و سپس در سمت‌های فرمانده کورس و فرمانده دوره وظایف دیگری داشتم که این وظایف را با درجه سرهنگ دومی پایان رساندم. در همین ایام و پس از 20 سال تجربه در کار آموزش و تعلیم که پس از پایان هر دوره آموزشی یک مراسم نمایشی را اجرا میکردیم کم برای خودم تجربه خوبی در این کارها کسب نمودم. آیا تمام مراسم زیبای نمایشی روز استقلال را که هر ساله شاهدش هستیم، شما شخصاً طراحی، برنامه ریزی و اجرا می‌کنید؟

* طراحی و برنامه ریزی بعله، ولی در کار اجرا بقیه در صفحه روبرو

در خانه سرهنگ (ذخیره) داوید رکنی به ملاقات او می‌رویم. او و همسرش که انتظار ما را میکشیدند با لبخند، آغوش گرم و مهمان نوازی خاص ایرانیان به استقبال ما می‌آیند. دیوارهای سالن پذیرائی مملو از عکسها و جوایز متعدد دوران خدمت اوست و روی میز عکسها و ترسیماتی از مراسم که قبلاً برای توضیح به ما آماده کرده است. میدانیم که سرش بسیار شلوغ است و وقتش بسیار تنگ. از اینرو بیکراست به سراغ مصاحبه خود می‌رویم و از جناب سرهنگ رکنی در مورد ایام جوانی و ورود به خدمت سربازی میپرسیم.

* من داوید رکنی متولد کرمانشاه هستم. در هفت ماهگی خانواده ام به اهواز و در هفت سالگی به تهران مهاجرت کردند. خودم بطور مستقل در سن 17 سالگی و بدنبال سفر برادر بزرگترم به اسرائیل تصمیم به مهاجرت به اینکشور را گرفته و در کیبوتصی در شمال کشور سکنی گزیدم. یکسال بعد برای خدمت وظیفه سربازی به ارتش دفاعی اسرائیل وارد شده و مستقیماً به تیپ پیاده " گولانی " منتقل شدم و در همین واحد رزمی و ورزشی 14 سال خدمت وظیفه و کادر خود را ادامه دادم.

- آیا بعنوان یک افسر به خدمت کادر در آمدید؟

* در اولین سال خدمت در سربازی از من خواستند که دوره افسری را بگذرانم و در امتحانات ورودی هم موفق شدم ولی آنزمان هنوز آمادگی این امر را نداشتم، هرچند

دستیاری دارم که به من کمک میکند. در هر مرحله طراحی من پرونده ویژه ای دارم که الان بشما نشان خواهم داد و بطور نمونه در این طرحهای سال پیش شما خواهید دید که این کار چگونه شکل گرفته و اجرا میشود.

- برای چنین نمایشی چقدر وقت لازم است؟

* در يك چهارچوب آموزشی 5 هفته ما موارد مختلفی را به افسران شرکت کننده تعلیم میدهیم. باید توجه داشته باشید که در این مدت بخاطر اعیاد پوریم و پسخ و به اضافه جمعه و شنبه ها که عملا در تمامی این مدت آموزشی انجام نمی شود، روزهای زیادی را از دست میدهیم که در نهایت چیزی شامل 20 تا 22 روز خالص برایمان باقی میماند. البته آموزش ممتد روز و شب.

- بعقیده من این تمرینات که منظم ترین حرکات را لازم دارد، باید شخص بسیار با نظم و دیسیپلین کاملی نیز مسئول آن باشد. آیا شما در زندگی شخصی تان هم همینقدر منظم اید؟

* در زندگی شخصی من سعی میکنم از تماس قید و بندهای ارتشی و دیسیپلین و این موارد خارج شوم ولی در ارتش از لحاظ آنچه گفتید اسم من زبانزد خاص و عام است.

- اجازه دهید یک لحظه شما را دوباره ببریم به دوران گذشته در ایران و خاطراتی از دوران جوانی و شاید از ایام خوش دوستی ایران و اسرائیل در سالهای شاه فقید

* ایران را من از سالهای نوجوانی در کنار خانواده و مخصوصا با آن مناظر طبیعی زیبا و خوش آب و هوا بیاد دارم. البته وقتی برای ازدواج به ایران آمدم فقط چهارماه آنجا بودم و با مراجعه به اسرائیل و ورود دوباره به ارتش و وظیفه تازه ای بمن داده شد. بمن گفتند که يك گروه از مقامات غیر نظامی تحصیل کرده ایرانی شامل آموزگاران، مدیران مدارس، خبرنگاران و مریبان نوجوانان برای آموزش و گردش به اسرائیل میاینند. برای آموزش این افراد که بمنظور یادگیری تمرینات مختلف جهت پرورش نوجوانان ایرانی باید پیش ما تعلیم می دیدند يك افسر اسرائیلی مامور گردید و مرا نیز بعنوان معاون او انتخاب کردند تا در يك دوره دو ماهه با آنها باشیم. البته در ارتش اسرائیل ما این برنامه ها را در واحدهای نخل و گدنا داشتیم. حدود 45 نفر آمدند که در "بیت برن" ساکن شدند و ما برایشان سخنرانی، تورهای گردشگری و برنامه های آموزشی خوبی را ترتیب دادیم و در این مدت دو ماه آنچنان با هم صمیمی شدیم که در روز بازگشت به ایران در چشم همگی مان اشک جمع شده بود.

- برمیگردیم به مراسم روز استقلال. آیا سال یا واقعه خاصی را از این روزها بیاد دارید؟

* بعقیده من همه این نمایشها هر سال جذابیت و زیبایی و

حتی مشکلات و مسائل مخصوص بخود را دارد و نمیتوان برای سال یا مراسم خاصی تفاوت برتری را قائل بود.

- در ارتشهای خارجی نیز حتما چنین مراسمی اجرا میشود. آیا شما از مراسم ارتش های خارجی نیز ایده و طرحی را برداشت کرده اید

* من هرگز تحت تاثیر مراسمی این چنین در ارتشهای خارجی قرار نگرفته و از آنها هرگز الگو نگرفته ام. بطور مثال در ارتش انگلیس گروه موزیکس حرکات و نمایش هایی را اجرا میکند و تمام این حرکات 40 سال مداوم است که بهمان صورت تکرار میشود ولی من هر سال طرحهای جدیدی را ابداع میکنم.

- آیا فرزندان شما هم مثل خودتان راه ارتش را دنبال کرده اند؟

* بله تا حدودی. مثلا دختر من خدمت کادر را پایان رساند و از ارتش بازنشسته شد. حتی یکسالی بود که من و پسر و دختر و عروسم همگی با هم به خدمت فرا خوانده شده بودیم.

- چند سال است که شما مسئولیت انجام تمرینات روز استقلال را بعهده دارید؟

* جمعا حدود 27 سال
- پرسنل شرکت کننده در مراسم چگونه دستچین و انتخاب میشوند؟

* سربازان و افسران زن و مرد این مراسم را من شخصا انتخاب میکنم که از لحاظ سلامت، ظاهر شخصی و تسلط بر حرکات منظم باید بدون نقص باشند. این سه عامل شرط اول موفقیت ماست.

- آیا برای جوانان و مخصوصا جوانان ایرانی پیامی دارید؟

* خیلی خوشحال شدم که چندی قبل شنیدم اخیرا جوانان برای ورود به ارتش و خدمت در واحدهای رزمی هرچه بیشتر داوطلب میشوند. من به نسل جوان امروز افتخار میکنم و مخصوصا که این نسل، نسل پیشرفت و تکنولوژی است. از تکنولوژی گفتم برای اتمام مصاحبه يك چیز جالب هم به آن اضافه کنید. در ارتش اسرائیل ما با خیلی از متخصصین برنامه و کامپیوتر مشاورت کردیم تا شاید بتوان طراحی این نمایش ها را به کامپیوتر داد، ولی تا امروز راه حلی برای آن پیدا نشده.

- ما نیز میدانیم که نه تنها در عالم کامپیوتر بلکه در بین تمامی ارتش نیز هنوز شخصی برای جایگزینی سرهنگ رکنی یافت نشده و او بعنوان یک مغز نابغه طی این مدت مدید، افتخار دیگری را برای ارتش دفاع اسرائیل به

ثبت رسانده است. □